

—: અક્ષરના વાસીવાલો કિર્તન પર દિગ્દર્શન :—

ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણના સમકાલીન સમયમાં નંદ ગવૈયા કવિ મુનિઓ જેવા કે મુક્તાનંદ સ્વામી, બ્રહ્માનંદ સ્વામી, પ્રેમાનંદસ્વામી આદિક થઈ ગયા હતા. તેમણે પરમાત્માની મુર્તિના, સ્વરૂપના, લીલાચરિત્રના, વિભૂતિના અનેક પદો રચ્યા છે. તે પદો ગાતા કે સાંભળતા તેમની પ્રત્યક્ષ શ્રીજી પ્રત્યેની શુદ્ધ ઉપાસના, પ્રેમરસમાં તેમની તન્મયતા જણાય છે. વેદાદિક શાસ્ત્રો એ જે નિર્ણય કર્યો છે. (ધર્મ, જ્ઞાન, વૈરાગ્ય સહિત ભગવાનની ભક્તિ કરવી) તે એમાંથી જણાય છે. વળી, નંદસંતોના કિર્તનમાં પદલાલિત્ય અર્થ ગૌરવ અને શબ્દ સૌષ્ટવ, આદિક જે અપેક્ષિત કાવ્ય ગુણો કહ્યા છે, તે સ્પષ્ટ જણાય આવે છે. ઈષ્ટદેવ શ્રીજી મહારાજે સ્વમુખે વચનામૃતમાં નંદસંતોના કિર્તનોની પ્રશંસા કરી છે. વ. મૂ. ગ. મ. ૧૮ માં તો પરમાત્માના ધામમાં પણ આ નંદસંતોના કિર્તન ગવાય છે એમ સ્વમુખે કહ્યું છે. ગ. મ. ૩૫ માં પ્રેમાનંદ સ્વામી આદિક નંદ સંતોના કિર્તન ગાવા સાંભળવાની આજ્ઞા શ્રીજીએ કરેલી છે. ઘણા વચનામૃતમાં તો નંદસંતો પાસે શ્રીજી કિર્તન ગવરાવતા હતા અને પોતે તે કિર્તન પર ઉપદેશ આપતા.

આમ, શ્રીજી મહારાજે જે નંદસંતોના કિર્તનો પ્રમાણિત કર્યા છે, તે કિર્તનોમાં ઘણા અજ્ઞાની, અવળી આસુરી બુદ્ધિના જીવ મનસ્વી રીતે પોતાને જે શબ્દન ગમે તે ફેરફાર કરતા જણાય છે. ઘણા બંડિયા સંપ્રદાયથી વિમુખ તો પોતાના બનાવેલા બનાવતી કિર્તનો નંદસંતોના નામે જોડી દીધેલા જણાય છે. આવું જ કિર્તન "અક્ષરના વાસી વાલો આવ્યા અવની પર" ના ચાર પદો પ્રેમાનંદ સ્વામીના નામે ખોટી રીતે ગોઠવ્યા છે. આ કિર્તનની વાક્ય રચના, તેનો અર્થ વીગેરે જોતા તરત જ ખ્યાલ આવશે કે, આ કિર્તન (અક્ષરના વાસી વાલો) પ્રેમાનંદ સ્વામીએ બનાવ્યું જ નથી, તેની વિગતવાર ચર્ચા નીચે કરીએ છીએ.

વડતાલ સંસ્થા તરફથી પ્રકાશિત થયેલ "કિર્તન સારસંગ્રહ ભાગ-૧" ની પ્રથમ આવૃત્તિના કિંચિત નિવેદનમાં શાસ્ત્રી શ્રી હરિજીવનદાસજીએ તથા બીજી આવૃત્તિમાં શાસ્ત્રી હરિસ્વરૂપદાસ સ્વામીએ લખ્યું છે કે, "કેટલાક તો પોતાની ઢંગઢાળ વિનાની મનસ્વી કૃતિને મહામુનિના નામથી ચઢાવી દીધી જણાય છે જેમકે "અક્ષરના વાસીવાલો" આ પદ પ્રેમાનંદ સ્વામીના નામથી ગોઠવી દીધું છે. આ પદ પ્રેમાનંદ સ્વામીના નામથી ગોઠવી દીધું છે. આ પદ પ્રેમાનંદ સ્વામીના કૃત પદસંગ્રહમાં નથી તેમજ વૃદ્ધોનો ગાયન વ્યવહારમાં પણ હતું નહિ. હાલમાં જ્યાં ત્યાં જે તે લાંબે રાગે હલકારીને નિત્ય નિયમ તરીકે લલકારવા માંડ્યા છે. આ કિર્તન પ્રેમાનંદ સ્વામીનું બનાવેલું નથી. શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર ભુજ (કચ્છ) તરફથી પ્રકાશિત થયેલ "શ્રી પ્રેમાનંદ કાવ્ય ભાગ-૧" અને ભાગ-૨ માં પણ આ (અક્ષરના વાસી વાલો) કિર્તન નથી. આમ, પ્રેમાનંદ સ્વામીએ બનાવેલ કિર્તન સંગ્રહમાં પણ આ કિર્તન નથી. આ તમામ બાબત પરથી ખ્યાલ આવશે કે આ કિર્તન વિમુખ, બંડિયા, આસુરી વૃત્તિના કોઈએ બનાવી પ્રેમાનંદ સ્વામીના નામે લખી નાંખ્યું છે. માટે આ કિર્તન પ્રેમાનંદ સ્વામીનું છે એમ જાણી કોઈ હરિભક્તોએ ગાવું કે સાંભળવું નહિ. અન્યથા તેમનો ભયંકર દ્રોહ કર્યો જણાશે. હવે ચાર પદના શબ્દોની વિગતવાર ચર્ચા કરીએ. જેથી તરત જ ખ્યાલ આવશે કે આ કિર્તન પ્રેમાનંદ સ્વામીનું છે જ નહિ.

પદ-૨ માં "મૂળ અક્ષર પણ શ્રી હરિ સંગે" "મુક્ત મંડળને લાવ્યા ઉમંગે રાજ" (કડી-૩) ઉપરોક્ત પદમાં મૂળ અક્ષર પણ ભગવાન શ્રીજી પોતાની સાથે લાવ્યાનો કોઈ શાસ્ત્રમાં ઉલ્લેખ સુધ્ધાં નથી. ભક્ત ચિંતામણી ગ્રંથ જે મહાપ્રસાદીનો છે. શ્રીજીએ માન્ય રાખેલ અને શ્રીજીની આજ્ઞાથી સદગુરુ નિરકુળાનંદ સ્વામી એ બનાવેલો છે અને આ ગ્રંથ મોટે ભાગે શ્રીજીએ વાંચેલો છે અને મુક્ત કંઠે આ ગ્રંથની પ્રશંસા કરેલી છે તથા સંપ્રદાયના મુખ્યગ્રંથ સત્સંગિ જીવન, વચનામૃત પરચારો અને ભક્ત ચિંતામણીમાં બદરીકાશ્રમમાં નર-નારાયણ ભગવાનને દુર્વાશા મુનિનો શાપ થયો તે વેળા મરિચ્યાદિક ઋષિઓ પણ હતા, તે બધા ભરતખંડમાં ઈચ્છિત મનુષ્ય દેહને ધારણ કરતા હતા. શ્રી નર નારાયણ દેવ પણ છપ્પૈયામાં ધર્મ ભક્તિને ઘરે શ્રી સ્વામિનારાયણ રૂપે પ્રગટ થયા વગેરે વાતોનું સંપ્રદાયના ગ્રંથમાં ઉલ્લેખ છે. જે દુર્વાશાના શાપમાં મરિચ્યાદિક ઋષિઓ હતા તે ક્યાં ક્યાં નામે પ્રગટ થયા તેનું વર્ણન નિષ્કુળાનંદ સ્વામીએ ભક્ત ચિંતામણી ગ્રંથમાં પ્રકરણ-૫૨ માં કહ્યું છે. જેના કેટલાક નામો ગુણાતીતાનંદ સ્વામી, ગોપાળાનંદ સ્વામી, મુક્તાનંદ સ્વામી, નિત્યાનંદ સ્વામી વગેરે હતા. આ વાંચતા તરત ખ્યાલ આવશે કે, ભગવાન સ્વામિનારાયણ સાથે જે નંદસંતો હતા તે બીજા કોઈ નહિ પણ બદરિકાશ્રમમાં શાપ પામેલા મરિચ્યાદિક ઋષિઓ હતા. તેમાં ગુણાતીતાનંદ સ્વામી પણ આવી જાય છે. કિર્તનમાં વાત લખે છે કે, મૂળ અક્ષરને પણ સાથે લાવ્યા તે વાત ગપગોળા જેવી ગગનપુષ્પના જેવી નરી નકામી છે, જઢી છે. સંપ્રદાયના અતિ પ્રમાણિક શાસ્ત્રો શિક્ષાપત્રી, વચનામૃત, સત્સંગિજીવનથી આ બાબત તદ્દન વિરૂધ્ધ સાબીત થાય છે. સંપ્રદાયથી વિમુખ સંસ્થાવાળાને લાગુ પડે છે, જેઓ મૂળ અક્ષર ગુણાતીતાનંદ સ્વામીને કહે છે આ વાત મૂળ સંપ્રદાયથી વિરૂધ્ધ છે.

પદ-૩ "વિના સાધને સિદ્ધ દશા પમાડી" આ વાત સંપ્રદાયના પ્રમાણિત શાસ્ત્રથી તદ્દન વિરૂધ્ધ છે. વચનામૃત ગ્રંથ કે જે શ્રીજીની પરાવાણી છે. ગઢડા અત્ય-૨૪ માં શ્રીજીએ સ્વમુખે કહ્યું છે કે, અક્ષરધામમાં ભગવાનની

સેવા માટે રહેવા માટે સોળ (૧૬) સાધનો કહ્યા છે, જેમકે અહિંસા, બ્રહ્મચર્ય, શ્રદ્ધા અને આત્મનિષ્ઠા" એમાંથી કોઈ અંગમાં ન્યૂનતા હોય તો આંતરિક મોક્ષ જે ભગવાનનું અક્ષરધામ તેને ન પામે. માટે સાધને કરીને સિદ્ધ દશા કહી. સા. ૧૧ માં શ્રીજી મહારાજે કહ્યું કે, "વૈરાગ્ય, બ્રહ્મચર્ય, શ્રદ્ધા, અહિંસાધર્મ અને આત્મનિષ્ઠા" એમાંથી કોઈ અંગની ન્યૂનતા હોય તો આંતરિક મોક્ષ જે ભગવાનનું અક્ષરધામ તેને ન પામે માટે સાધને કરીને સિદ્ધ દશા કહી. ગઢડા પ્રથમ : ૧૯ માં આંતરિક કલ્યાણ માટે આત્મનિષ્ઠા, ધર્મ, વૈરાગ્યને ભક્તિ કરવાની કહી છે. આ વચન ઈષ્ટદેવ ભગવાન શ્રી હરિના છે. માટે સાધન કર્યા વગર કોઈ સિદ્ધ દશા (અક્ષરધામ) ને પામતું નથી. માટે વિના સાધને સિદ્ધ દશા પમાડીની વાત (કિર્તનમાં) સત્યથી વેગળી છે. એટલે કે વિરૂદ્ધ છે.

પદ-૩ "સૌથી પોતાની રીત ન્યારી દેખાડી રાજ" આ વાક્યાર્થ તો વૈદિક સંપ્રદાયથી વિરૂદ્ધ આપણા સંપ્રદાયને સાબીત કરે તેવું લખ્યું છે. ભગવાન સ્વામિનારાયણ અને નંદસંતોએ સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાય (ઉદ્ધવ સંપ્રદાય) વૈદિક છે, તે પુરવાર કરવા જાહેરમાં શાસ્ત્રાર્થ કર્યો છે. તેનું ઉદાહરણ મુક્તાનંદ સ્વામિએ વડોદરાની સભામાં તથા ભગવાન સ્વામિનારાયણ વડોદરાના રાજા સયાજીરાવના નિમંત્રણથી વડોદરા ગયા હતા તથા વાદીઓ સાથે શાસ્ત્રાર્થમાં ઉદ્ધવ સંપ્રદાય વૈદિક છે, તેવું સાબીત કર્યું છે. (હરિદિગ્વિજય ઉલ્લાસ-૪૨) આમ સંપ્રદાયને વૈદિક સાબીત કરવા અનેક મતવાદીઓને પરાસ્ત કર્યા તે વાત સત્સંગિજીવન, હરિ દિગ્વિજયમાં લખેલી છે. શ્રી હરિએ વચનામૃતમાં કહ્યું છે કે, અમોને વ્યાસ ભગવાનના વચનમાં વિશ્વાસ છે, તેને આધારે વાત કરો, એમ પ્રતિપક્ષિને કહ્યું છે. શ્રી હરિએ સ્વહસ્તે લખેલ શિક્ષાપત્રી શ્લોક ૮૧-૮૨ માં પણ "સર્વે વ્રતને ઉત્સવ કરવા તે અને શ્રીકૃષ્ણની સેવારીતી કરવી તે વિદૂલનાથજીએ કરીએ પ્રમાણે કરવાની કહી" આમ, વૈષ્ણવ સંપ્રદાય મુજબ વ્રત, ઉત્સવ અને સેવા કરવા કહી. શ્લોક : ૮૪ માં દશમ સ્કંધ ભક્તિ શાસ્ત્ર, પંચમ સ્કંધ યોગ શાસ્ત્ર અને યાજ્ઞવલ્ક્યની સ્મૃતિ ધર્મશાસ્ત્ર કહ્યા. શ્લોક : ૧૦૦ માં સંપ્રદાયના આધ્યાત્મિક શાસ્ત્ર, રામાનુજાચાર્યનું વ્યાસ સૂત્ર પર રચેલું. શ્રી ભાષ્યને ગીતા ભાષ્ય કહ્યા. શ્લોક : ૮૩ થી ૮૫ માં વેદાદિક આઠ સંસ્થાસ્ત્રો ઈષ્ટ કહ્યા. વ.મૃત વડ. ૧૮ માં આજ વેદાદિક આઠ સંસ્થાસ્ત્ર સંપ્રદાયના અતિ પ્રમાણરૂપ કહ્યા. વ.મૃત. ગ.પ્ર. પર માં શ્રી હરિએ સાંખ્ય, યોગ, વેદાંત, પંચરાત્ર એ ચાર શાસ્ત્રે કરીને જે ભગવાનના સ્વરૂપને સમજે તે પુરો જ્ઞાની કહ્યો. વડ. ૨ માં પરમાત્માના સ્વરૂપને સમજવા માટે સાંખ્ય, યોગ, વેદાંત અને ભાગવત કહ્યા. આ શાસ્ત્રે કરીને ભગવાનના સ્વરૂપનું સંપૂર્ણ જ્ઞાન થાય છે. એમ સ્વમુખે શ્રીહરિએ જણાવ્યું. લોયા-૯ માં શ્રી હરિએ કહ્યું "જ્ઞાન તો એમ થાય જે બૃહદારણ્ય, છાંદોગ્ય, કઠવલ્લી, આદિક ઉપનિષદ તથા ભગવત ગીતા તથા વાસુદેવ મહાત્મય તથા વ્યાસસૂત્ર ઈત્યાદિક ગ્રંથનું સદ્ગુરુ થકી શ્રવણ કરે તો જ્ઞાન ઉપજે." આમ, સંપ્રદાયના મુખ્ય શાસ્ત્રોમાં શ્રીહરિએ જ્ઞાન, ધર્મ, સેવા, ઉત્સવરીતી વીગેરે પરાક્ષના સંપ્રદાયમાંથી જે સારૂ ગ્રહણ કરવા યોગ્ય હતું તે આપણા સંપ્રદાયમાં ગ્રહણ કર્યું છે. વચનામૃતમાં પણ ગીતા, વેદાદિક, ભાગવત આદિકના અસંખ્ય શ્લોકો પ્રમાણરૂપે લીધા છે, તો હવે એમ કહી શકાય કે, "પોતાની રીતી ન્યારી દેખાડી" એવું ગાવું કે સાંભળવું અજ્ઞાન ગણાશે અને શ્રીજી આજ્ઞા વિરૂદ્ધ ગણાશે.

પદ-૪ "આ ધામ ધામી ક્યારે નોતા પધાર્યા" આ પદમાં ધામ એટલે અક્ષરધામ અને ધામી એટલે શ્રી હરિ આ ભરતખંડમાં ક્યારે નોતા પધાર્યા. એમ બંડજ્ઞાન ઓકે છે. સંપ્રદાયના અતિપ્રમાણિત ગ્રંથ શિક્ષાપત્રી, વચનામૃત, સત્સંગિજીવન વીગેરે ગ્રંથોથી આ વાત તદ્દન વિરૂદ્ધ છે. શ્રીજી મહારાજના પાદુર્ભાવનું નિમિત્ત તો બદરિકાશ્રમમાં નર-નારાયણ ઋષિને દુર્વાશા ઋષિનો શાપ થયો તે જ નરનારાયણ ભગવાન શ્રીજી રૂપે છપૈયામાં જન્મા. આમ, નર-નારાયણનો જ બીજો અવતાર, શ્રીજી મહારાજ હતા. તે વાત સત્સંગિજીવન શાસ્ત્રમાં લખેલ છે. સ્વહસ્તે બાંધેલા છ મંદિર પૈકી પ્રથમ બે મંદિર (અમદાવાદ-ભુજ) માં શ્રી નર-નારાયણ દેવની સ્થાપના કરી છે. ઉપરોક્ત વાત શ્રીમુખે સિદ્ધ કરી છે. નિત્યાનંદ સ્વામીએ હરિદિગ્વિજય ઉલ્લાસ-૪૨ માં "ભગવાન ધર્મસૂત્ર શ્રી હરિ તે વસુદેવ સુત શ્રી કૃષ્ણનો જ બીજો અવતાર છે." એમ મુક્તાનંદ સ્વામીએ વત્તપટન (વડોદરા) ની સભામાં ભાગવત અને વાસુદેવ મહાત્મયના શ્લોકોને ટાંકીને કહી હતી. "વ.મ.મ. ૬૪ માં હવે શ્રીકૃષ્ણ પુરુષોત્તમ તે જ આ ભક્તિધર્મના પુત્ર શ્રીજી મહારાજ છે. એમ કહ્યું. વડ. ૧૮ માં હવે પરાક્ષ જે શ્રીકૃષ્ણ ભગવાન કહ્યા તે જ આ ભક્તિ ધર્મના પુત્ર શ્રીજી મહારાજ છે". આ વાત વચનામૃતના ઉપદેશમાં પણ કહી છે, જે પ્રેમાનંદ સ્વામીનું નામ લખી આ બંડિયાઓએ બહાર પાડેલું બંડિયુ કિર્તન વિમુખે બનાવેલું છે. તેઓએ જાણવું જરૂરી છે કે, પ્રેમાનંદ સ્વામી તો પોતાના કિર્તનમાં દેવકીનંદન શ્રીકૃષ્ણનો જ બીજો અવતાર શ્રીજી મહારાજને કહેતા હતા. તે પ્રમાણે ભુજ (કચ્છ) થી પ્રકાશિત શ્રી પ્રેમાનંદ કાવ્યભાગ-૧ માં પાનું : ૨૨૦ પદ ૭૪૨ "જે ગોકુલચંદ નંદ લાડીલો રે લો તે જ ભક્તિધર્મ શ્રુત શ્યામ અવિનાશી" પાનું. ૧૧૯ પદ. ૫૬૪ માં "નંદ કુંવર સોઈ ઘરમસુત એક નીતી કરો નેહ પ્રેમાનંદ નંદા". આમ, પ્રેમાનંદ સ્વામી પણ શ્રીકૃષ્ણનો જ બીજો અવતાર શ્રીજી મહારાજ જાણતા હતા. વડોદરાની સભામાં મુક્તાનંદ સ્વામીએ વાદી પ્રતીવાદી સમક્ષ કહ્યું કે, ભગવાનના અનેક અવતારો થયા છે અને થશે. આ વાત સત્સંગિજીવનમાં કહી છે. વ.મ.મ. ૧૩ માં બધા અવતારો પુરુષોત્તમમાંથી થાય છે અને પાછા કાર્યને અંતે તેમાં લીન થાય છે. માટે અવતારો તે ભગવાન સ્વામિનારાયણના જ છે. અવતાર અને શ્રીજી વચ્ચે કોઈ ભેદ સંબંધ નથી. પણ અભેદ (એકતા) સંબંધ છે. અવતારીમાંથી જ અવતરણ થાય છે. માટે ભગવાન સ્વામિનારાયણ જ શ્રીકૃષ્ણ, રામ, આદિક અનેક અવતાર રૂપે

પ્રગટ થયા હતા અને હજુ પણ થશે માટે "ધામી ક્યારે નોતા પધારયા" આ વાત કહેનાર કે લખનારાઓ પોતાની મુખર્તા સાબીત કરે છે. શ્રીજી સ્થાપિત સિધ્ધાંતથી વિરુદ્ધ ગણાશે.

૫૬-૪ "ગુણીને સંગે ક્યાંથી નિર્ગુણ થાય. જ્યાંથી આવ્યા તેમાં પાછા સમાયારાજ" અભણ, અજ્ઞાની, બંડિયા, ખુશિયા જ્ઞાન ધરાવનારા, હુદીયા, પોતાની અજ્ઞાનતા મુખર્ઈ જાહેરમાં ઓકવુ. બંડ જ્ઞાન ઉપરની કિર્તનની કળીમાં જણાવી પોતાની અજ્ઞાનતા પ્રદર્શન કરે છે. વાક્યાર્થમાં અવતારોનો પારાવાર દ્રોહ કરેલ છે. અવતારોને ગુણી કહ્યા, અવતારોને બંડિયાજ્ઞાની મૂળ પુરુષ, પ્રકૃતિ પુરુષ વીગેરેના ગણાવે છે. અક્ષરધામાદિ પતિ પુરુષોત્તમ સાથે અવતારોનો સંબંધ જણાવતા નથી. અવતારોને જડ માયાના જણાવી તેને ત્રિગુણાત્મક માયા સાથે અવતારોનો સંબંધ દર્શાવી શ્રીજી સ્થાપિત સિધ્ધાંતનો જડથી નાશ કરવાના મિથ્યા નિષ્ફળ પ્રયાસ કરે છે. હવે શ્રીજી મહારાજના પ્રસાદીના વાક્યોનો અભ્યાસ કરીએ. જેથી તેમનો શું અભિપ્રાય છે, તે આપણી જાણી બંડજ્ઞાનથી દુરરહી શકીએ. (૧) વ.મૃ.ગ.૪૨ માં, "પરમાત્મા જે શ્રીકૃષ્ણ ભગવાન તેની સાથે વ્રજની ગોપીઓએ કામબુધ્ધિ કરીને પ્રિતી કરી તો તો પણ સર્વે ભગવાનની માયાને તરી જઈ. તે પોતે ગુણાતિત થઈ નિર્ગુણ એવા અક્ષરધામ ને પામી તો તેનું કારણ એ છે જે શ્રીકૃષ્ણ ભગવાન પોતે સાક્ષાત પુરુષોત્તમ ગુણાતિત દિવ્યમૂર્તિ હતા.... જો શ્રીકૃષ્ણ ભગવાન પોતે ગુણાતિત દિવ્યમૂર્તિ ન હોય તો એના જે ભક્તો ગોપીઓ તે ગુણાતિતપણાને ન પામત અને જો ગુણાતિત પદને પામી તો શ્રીકૃષ્ણ ભગવાન ગુણાતિત કેવલ્ય દિવ્ય મૂર્તિ જ છે." (૨) વડ.૧૮ "જે જે ભાવે કરીને એ શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનને જે જીવ આશર્યા તે નિર્ગુણ થઈ ગયા માટે એ શ્રીકૃષ્ણ ભગવાન તે નિર્ગુણ છે." (૩) વ.મૃ.ગ.મ.૬૫ અને ગ.પ્ર.૬૬-૭૧ માં પણ અવતારોને શ્રીજીએ નિર્ગુણ કહ્યા છે. તો હવે ઈષ્ટદેવ ભગવાન શ્રી હરિ અવતારોને નિર્ગુણ કહેતા હોય ને તેના સંગથી પણ નિર્ગુણ થવાય છે. તે વચન ઉપરોક્ત કિર્તન સાથે વિરોધ દર્શાવે છે. માટે શ્રીજી વચનમાં વિશ્વાસ રાખી અવતારોને નિર્ગુણ માનવા તે જ કલ્યાણકારી છે.

"જ્યાંથી આવ્યા તેઓ પાછા સમાયારાજ" આ કિર્તનની પંકિતમાં અવતારો જુદા કહી તેના ધામો જુદા કહેવાતો બંડાશ્રય છે. આ બાબતમાં શ્રીજી વચન તપાસીએ. વ.મૃ.ગ.પ્ર.૪૨ માં "પરમાત્મા જે શ્રીકૃષ્ણ ભગવાન તેની સંઘાથે વ્રજની ગોપીઓએ કામ બુધ્ધિ કરીને પ્રિતી કરી તો પણ સર્વે ભગવાનની માયા તરીને પોતે ગુણાતિત થઈને નિર્ગુણ એવું જે ભગવાનનું અક્ષરધામ તેને પામીઓ." લોયા. ૧૮. જેમ વ્રજના ગોપોને ગર્ગ્યાચાર્યના વચનને સાંભળીને નારાયણનો ભાવ આવ્યો પછી એમ કહ્યું જે તમે નારાયણ છો માટે અમને તમારું ધામ દેખાડો, ત્યારે અક્ષરધામ દેખાડ્યું. "બંડજ્ઞાની શ્રીકૃષ્ણનું ગોલોકધામ શ્રીરામનું વૈકુંઠધામ અને શ્રીજી મહારાજનું અક્ષરધામ તે ઉપરોક્ત શ્રીજી વચનથી વિરુદ્ધ છે." ગોપીને શ્રીકૃષ્ણ ભગવાને અક્ષરધામ બતાવાની વાત કહી છે. (પ્ર.પર,લો.૧૮) જો શ્રીકૃષ્ણનું ગોલોક ધામ હોય તો ગોપી ગોલોક ધામમાં જ તે પણ આ તો અક્ષરધામમાં ગઈ. અરે શ્રીજીએ સ્વહસ્તે લખેલ શિક્ષાપત્રી શ્લોક : ૧૨૧ માં તો "ગોલોક ધામમાં બ્રહ્મરૂપે શ્રીકૃષ્ણની સેવા કરવી એ મુક્તિ માની છે." સ.જી.પ્ર.૩ અ.૪૧ માં તો પરમાત્મા રામ-કૃષ્ણાદિકની ઉપાસનાથી અક્ષરધામની પ્રાપ્તિ થવાની કહી છે. હવે ધામ જુદા કહી ધામીતો એક જ શ્રીજીને કહ્યાના શ્રી હરિના વચનો વાંચો. પ્ર.૮ "ગોલોક, વૈકુંઠાદિક ધામને વિશે જે આને આજ (શ્રી હરિ) ભગવાનનું તેજોમયરૂપ છે. પ્ર.૫૬ ભગવાન (શ્રી હરિ) તો ગોલોક-વૈકુંઠ-સ્વેતદ્વિપ એ આદિક સર્વે ધામના પતિ છે." આ ઉપરોક્ત વચન વાંચતા ખ્યાલ આવશે કે ધામ તો એક જ છે. પણ નામ અનેક છે. જેમ ભગવાન એક જ છે અને તેના નામ અનેક છે, તે પ્રમાણે સમજવું.

૫૬-૨ "ધર્મને લાલે મુને હે તે બોલાવી એકાંતે આવી મરમો સમજાવી રાજ...." આ વાક્યથી તો શ્રીજી મહારાજ અને પ્રેમાનંદ સ્વામીનો ભયંકર અપરાધ થાય છે. મૂળ અક્ષર, વિના સાધને સિધ્ધ દશા. પોતાની રીત ન્યારી, ધામ ધામી નોતા પધાર્યા, ગુણવાળી બંડવાતો શ્રીજી મહારાજે પ્રેમાનંદ સ્વામીને એકાંતમાં મરમથી સમજાવી કહ્યું છે. ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણ તો મર્મની વાતો સ્વહસ્તે લખેલ શિક્ષાપત્રી, વચનામૃત અને સત્સંગિ જીવનમાં વિસ્તારમાં સમજાવેલી છે. તે વાતો અને આ કિર્તનની વાતો તો તદ્દન વિરુદ્ધ છે. શિક્ષાપત્રી આદિક શાસ્ત્રોથી અવળી, કલ્યાણના માર્ગમાંથી ભ્રષ્ટ કરનારી છે. આવી બંડવાતો ને સાચી માનીએ તો કલ્યાણને બદલે અધોગતિ નિશ્ચિત જણાય છે. આ બંડવાતો વેદાદિક શાસ્ત્રથી તદ્દન વિરુદ્ધ છે. આવી બંડવાતો ભગવાન શ્રી હરિએ કરી એવું જો નકકી કરી માનીએ તો શ્રીજીનો દ્રોહ થયો ગણાશે. ભગવાનનો અપરાધ થશે. માટે આવા કિર્તન વાંચવા સાંભળવાથી પણ પાપ લાગશે અને ભગવાનનો અપરાધ લાગશે. માટે મુમુક્ષુ જીવાત્માએ તાત્કાલીક આવા કિર્તનોનો ત્યાગ કરી સાચા કિર્તન કે જે શિક્ષાપત્રી, વચનામૃત, સત્સંગિ જીવન વગેરે ગ્રંથોથી વિરુદ્ધ નહિ હોય તેવા કિર્તન ગાવા સાંભળવા તો જ શ્રીજી મહારાજ રાજી થશે.

લિ.

શ્રી નારાયણમુનિદેવ સત્સંગ મંડળ,

સુરત.